

Begroting 2023

BIBLIOTHEEK HELMOND-PEEL
ASTEN, DEURNE, HELMOND & SOMEREN
april 2022

de Bibliotheek
Helmond - Peel
motor van een vaardige samenleving

De Bibliotheek in 2023

In 2022 hebben we voor een gedeelte nog te maken gehad met de aanwezigheid van het Corona-virus. In 2023 hopen we weer in volledigheid de bibliotheek te kunnen zijn, die we willen zijn, een plek voor inspirerende ontmoetingen, het vinden en verkrijgen van kennis en informatie of het inwinnen van advies omtrent digitale vraagstukken.

Voor de uitgaven en investeringen in 2023 is de nieuwe beleidskoers *de Bibliotheek Helmond-Peel: de motor van een vaardige samenleving (2021-2025)* leidend en bepalend. In 2023 werken we met een nieuw functiehuis, waarmee we nog beter zijn toegerust op de maatschappelijke en educatieve rol van de Bibliotheek, een ondernemende en op samenwerking gerichte Bibliotheek. We voelen ons in onze ambities gesteund door het landelijk Bibliotheekconvenant dat is gesloten door het ministerie, de VNG en het Bibliotheeknetwerk. Het convenant focust zich op die grote maatschappelijke opgaven:

1. Laaggeletterdheid en de afname van de leesvaardigheid bij jeugd/jongeren
2. De participatie van de burger in een informatiesamenleving, met een bovengemiddelde aandacht voor digitalisering
3. Een leven lang leren/ontwikkelen

De Bibliotheek Helmond-Peel legt hierin haar eigen accenten, op basis van de lokale en regionale uitdagingen in de Peel, zoals verderop in deze begroting beschreven. In 2023 werken we binnen de Peelgemeenten aan onze strategische doelstellingen op basis van een meerjarig lokaal Bibliotheekconvenant voor de Peel, waarmee wordt voorzien in een sterke en kwalitatief hoogstaande Bibliotheekvoorziening, voorzien van een passende financiering.

Bibliotheekwet

In 2015 is de nieuwe Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen van kracht geworden; sindsdien hebben de 5 functies die daarin worden genoemd steeds meer aandacht gekregen. De WSOB is in 2020 positief geëvalueerd door de Tweede Kamer.

Wet op Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (WSOB)

Dat de snelle veranderingen in onze maatschappij leiden tot een veranderende rol van Bibliotheken werd in 2013 al benoemd door de commissie Cohen. Het advies 'Bibliotheek van de toekomst; Knooppunt voor kennis, contact en cultuur' speelde een belangrijke rol in de aanloop naar een nieuwe bibliotheekwet. De WSOB is sinds 2015 van kracht en schetst de volgende vijf functies voor openbare bibliotheken in Nederland:

- 1) Ter beschikking stellen van kennis en informatie.
- 2) Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
- 3) Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- 4) Organiseren van ontmoeting en debat.
- 5) Laten kennis maken met kunst en cultuur.

Op basis van onze ambities en de vraag in ons regionaal werkgebied kiest de Bibliotheek Helmond-Peel ervoor om zich sterk te profileren op het gebied van *(Digi-)Taalontwikkeling en Kennisdeling en Ontmoeting*.

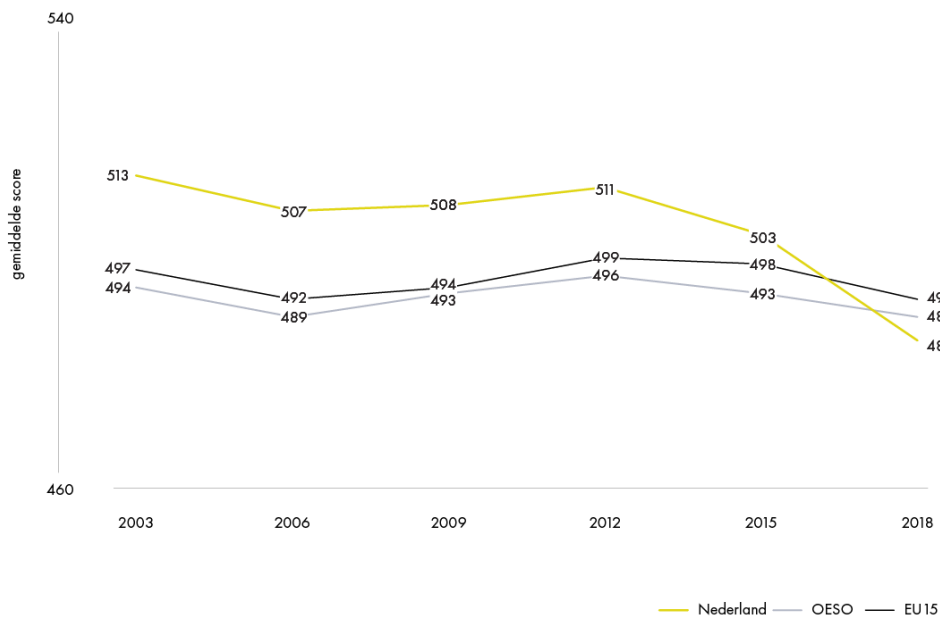
De noodzaak van ons werk

De gemeenten waar we als Bibliotheekorganisatie actief zijn: Helmond, Deurne, Asten en Someren behoren tot de Peelregio, een omgeving die zich kenmerkt door 'doeners', maar ook nauw verbonden is met kennisregio Brainport. De Peelregio profiteert enerzijds mee van het bruisende Brainport-klimaat en de economische voorspoed die daarmee gepaard gaat. Anderzijds zijn er ook uitdagingen om de groeiende tweedeling tegen te gaan: een relatief groot deel (16%) van de bevolking heeft te maken met een opeenstapeling van problemen op het gebied van werk, gezondheid, zorg, wonen en/of financiën, waardoor ze in een isolement geraken. De lage taalvaardigheid van ongeveer net zoveel mensen in de regio is hiervan één van de grootste oorzaken en leidt in sommige gebieden zelfs tot een kortere levensduur, van soms wel 7 jaar. Dit in combinatie met de toename van het aantal arbeidsmigranten in de regio zorgt ervoor dat het ontwikkelen van de taalvaardigheid van de inwoners in de Peelregio de komende jaren erg veel aandacht zal opeisen.

Daar komt bij dat de leesvaardigheid van Nederlandse scholieren daalt sinds 2012, maar deze is nu voor het eerst significant gedaald en onder het gemiddelde gezakt. "Het oplopende lerarentekort is niet de enige factor waaraan deze trend is toe te schrijven", stelt onderzoeker Lianne Bos van Stichting Lezen en Schrijven. "Ook de hoge werkdruk in het onderwijs, de snel veranderende samenleving en de alomtegenwoordige smartphone spelen een rol. Daarop lezen scholieren weliswaar continu korte

berichten, maar rustig zitten met een boek is er vaak niet meer bij. Terwijl ze juist van dat ‘diepe lezen’ veel leren, zoals in verschillende lagen denken, verbanden leggen en argumenteren. Ook de forse bezuinigingen op bibliotheken helpen niet mee”. Enkele trendlijnen uit het PISA-onderzoek:

Gemiddelde toetsscores leesvaardigheid PISA-2003 t/m PISA-2018 (Nederland, OESO, EU15)

De kernwaarden en koers van de Bibliotheek Helmond-Peel

Bibliotheken zijn van een economische, sociaal-maatschappelijke, educatieve en culturele (meer)waarde voor de stad en haar inwoners en hebben impact tot in de haarvaten van ons verzorgingsgebied. De Bibliotheek draagt bij aan de ontwikkeling van Helmond, Deurne, Asten, Someren en haar inwoners. Onderzoek en de praktijk tonen aan dat Bibliotheken met hun inzet op het gebied van (digi-)taalontwikkeling, persoonlijke ontwikkeling, participatie, kennisdeling en ontmoeting een positieve invloed hebben op de gezondheid en het welzijn van mensen, omdat ze zichzelf kunnen ontwikkelen en daardoor mee kunnen doen in de samenleving, van jong tot oud! Daarnaast is de Bibliotheek een belangrijke plek waar je ‘gewoon’ mag zijn, zonder dat er direct iets van je verwacht wordt. Voor hen die behoefte hebben aan het lezen van een krantje, het maken van een praatje of een warme plek voor hen die dat elders niet kunnen vinden.

PAULIEN CORNELISSE
IN 150 WOORDEN

Behalve de bibliotheek kost alles, alles, geld of toewijding

De bibliotheek is uniek. Het is het enige gebouw in de publieke ruimte waar je geen geld hoeft uit te geven, en waar je ook geen religie wordt aangeboden. Laat het tot je doordringen: verder kost alles, alles, geld of toewijding. Daarnaast is de bibliotheek cultureel, maar toch voor iedereen.

Bron: Paulien Cornelisse, *de Volkskrant*, december 2019

Focus en kernwaarden

Met een focus op (Digi-)Taalontwikkeling en Kennisdeling & Ontmoeting zorgt de Bibliotheek Helmond-Peel ervoor dat mensen in de Peelregio zichzelf persoonlijk kunnen ontwikkelen en mee kunnen doen in de maatschappij, altijd met extra aandacht voor zij die een steuntje in de rug kunnen gebruiken. Onze werkzaamheden, dienstverlening en activiteiten krijgen vorm op basis van de volgende kernwaarden:

Met een proactieve organisatie richting de toekomst

Om onze doelstellingen te bereiken, ontwikkelen we ons tot een proactieve organisatie met een organisatiestructuur en werkprocessen die goed aansluiten bij het innovatieve en veranderende karakter van de Bibliotheek. Door een creatieve en uitnodigende plek te zijn, ontstaan er contacten met andere mensen, ander gedachtegoed, nieuwe kennis en nieuwe ideeën. Daarmee is het voor ons de ideale omgeving om te experimenteren en te innoveren, samen met onze partners en bezoekers.

Samenwerking: een verbindende schakel in de Peelregio

We gaan **de verbinding met de stad, de dorpen, de regio en haar inwoners** versterken door **nieuwe samenwerkingen** aan te gaan en bestaande samenwerkingen optimaal te benutten. Dankzij toenemende betrokkenheid van onze omgeving willen we voortdurend blijven vernieuwen en daarmee toekomstbestendig worden. We bewegen voortdurend mee met de maatschappelijke ontwikkelingen die zich buiten de Bibliotheek afspelen. Dat zien wij als onze voornaamste opdracht voor de komende jaren. Aan welke (andere) vormen van ons werk is behoefte in de wijken en dorpen? Om daar antwoord op te krijgen, blijven we in gesprek met inwoners en instellingen over mogelijke nieuwe samenwerkingsvormen.

Onafhankelijk en laagdrempelig toegankelijk

De Bibliotheek Helmond-Peel is **onafhankelijk** en dus niet gebonden aan een commercieel doel. Wij dienen als organisatie maatschappelijke doeleinden. We zijn als Bibliotheek laagdrempelig **toegankelijk**. We zijn een huiskamer waar iedereen welkom is. We zijn in iedere gemeente een unieke openbare plek, ook wel een *third place* genoemd. Wij zijn immers de enige plek

waar je altijd welkom bent en mag zijn, zonder dat er iets van je gevraagd wordt of zonder dat het iets kost. Een plek voor experiment, inspiratie, ontmoeting, kennisdeling en ontspanning.

De Bibliotheek: méér dan een gebouw

Veel van de activiteiten van de Bibliotheek Helmond-Peel spelen zich af op andere locaties, **in de nabijheid van inwoners**, dit alles in samenwerking met onze netwerkpartners. Van scholen tot consultatiebureaus, de Bibliotheek is **zichtbaar** op vele plekken in de regio.

Deskundig en betrouwbaar

De Bibliotheekmedewerkers beschikken over deskundigheid in het aanbieden en filteren van betrouwbare informatie. Daarnaast worden medewerkers getraind op het gebied van informatievaardigheden, leesplezier, kennisdeling, taalontwikkeling en mediawijsheid. Bezoekers, gebruikers en klanten van de Bibliotheek Helmond-Peel kunnen ervan op aan dat de inhoudelijke **deskundigheid** die wij leveren **onafhankelijk, betrouwbaar** en daarmee zonder winst oogmerk is.

Klantgericht

Ons producten- en dienstenaanbod dient ten alle tijden te worden getoetst op de **behoeften van onze bezoekers, gebruikers en klanten**. Bestaande producten en diensten worden van tijd tot tijd getoetst aan en waar mogelijk aangepast naar de behoefte die op dat moment aanwezig is. Nieuwe producten en diensten worden altijd samen met bestaande en toekomstige bezoekers, gebruikers en klanten ontwikkeld.

Onze Missie en Visie (2021-2025)

De nieuwe beleidskoers: *'De Bibliotheek Helmond-Peel: de motor van een vaardige samenleving'* is in 2021 gepresenteerd en onderdeel geworden van de uitvoeringsagenda van de Bibliotheek Helmond-Peel.

De Bibliotheek Helmond-Peel is er om proactief mensen en kennis te verbinden, zodat ieder individu kan meedoen in de samenleving. Samen met onze netwerkpartners brengen wij de verbinding tot stand tussen inwoners, organisaties en kennis die onze regio rijk is. Door in samenwerking met partners een gebiedsgerichte programmering neer te zetten, zijn wij een verbindende plek in de Peel. We zijn trots op wat de Peel allemaal in huis heeft en laten dit graag zien. Wij gunnen iedereen een perspectief op de toekomst, daarom willen wij onze inwoners inspireren om zich te blijven ontwikkelen.

Visie

De Bibliotheek Helmond-Peel werkt aan een goede (digi-)taal- en leesvaardigheid van alle inwoners in de Peelregio. We bieden een verbindende plek waar mensen kennis kunnen vergaren en delen, waardoor zij kunnen (blijven) meedoen in de maatschappij.

Missie

De Bibliotheek Helmond-Peel is de motor van een vaardige samenleving.

Kwaliteit boven kwantiteit

Kwaliteit boven kwantiteit is een belangrijk uitgangspunt voor deze beleidsperiode. We houden onze huidige dienstverlening met bijbehorende producten en diensten tegen het licht en bekijken waar een kwaliteitsimpuls gewenst is en hoe we bestaande en nieuwe dienstverlening duurzaam kunnen borgen. Zodra we nieuwe dienstverlening opstarten beoordelen we of deze dienstverlening bijdraagt aan onze strategische doelstellingen, voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen en (financieel) structureel kan worden geïmplementeerd. We stimuleren onszelf keuzes te maken en kaders te stellen.

Programmalijnen

We werken met een programmatische aanpak middels twee lijnen aan onze strategische en maatschappelijke doelstellingen. De programmalijnen stellen kaders voor wat we gaan doen; onze kernactiviteiten. En ze geven richting aan wat we willen bereiken; de prestaties waar we voor gaan. We kiezen bewust voor een open programmastructuur. We claimen deze domeinen niet en realiseren ons dat we in samenwerking veel verder komen, maar nemen wel graag het voortouw.

- (Digi-)Taalontwikkeling
- Kennisdeling & Ontmoeting

MOTOR VAN EEN VAARDIGE SAMENLEVING
Asten-Deurne-Helmond-Someren

MAATSCHAPPELIJKE DOELSTELLINGEN:

- Kennisdeling & Ontmoeting – de Bibliotheek stimuleert kennisdeling en ontmoeting
- (Digi-)Taalontwikkeling – de Bibliotheek zet maximaal in op het (digi)taalvaardig maken van alle inwoners.

WAAROM?

- Participatie: Alle inwoners in de Peetregio kunnen zich persoonlijk ontwikkelen en kunnen mee doen in de samenleving.
- Informele educatie: Persoonlijke ontwikkeling

HOE?

- Cursusaanbod
- Boeken en lezingen
- Taalcafés
- Ontmoetingsplek
- BookStart
- Bibliotheek op school
- Techlab
- Info-punt Digitale Overheid

DOELGROEPEN:

- Jeugd
- Kwetsbare groepen
- Anderstaligen
- Cultureel en maatschappelijk geïnteresseerden
- Leden en bezoekers

MISSIE
De Bibliotheek Helmond-Peel werkt aan een goede (digi)taal- en leesvaardigheid van alle inwoners in de Peetregio. We bieden een verbindende plek waar mens en kennis kunnen vergaren en delen, zodat zij kunnen (blijven) meedoen in de maatschappij.

AMBITIE & INNOVATIE

- Hoge kwaliteit bieden
- Uitgebreider aanbod digitale geletterdheid
- Innovatieve projecten

WAARDEN

- Pro-actief
- Samenwerken: Samen als uitgangspunt
- Klantgericht

SAMEN WERKEN AAN DE BIBLIOTHEEK VAN DE TOEKOMST.

de Bibliotheek
Helmond-Peel

Hoe organiseren we dit?

Binnen onze organisatie geven we uitvoering aan deze programmalijnen met drie teams. Het team Educatieve Bibliotheek is voor het overgrote deel verantwoordelijk voor de dienstverlening richting het educatieve netwerk en de aanverwante educatieve dienstverlening van de Bibliotheek. Het team Maatschappelijke Bibliotheek is verantwoordelijk voor de dienstverlening, activiteiten, cursussen en workshops op de vier Bibliotheeklocaties en houdt zich daarnaast bezig met verschillende maatschappelijke projecten rondom digi-taalontwikkeling, kennisdeling en ontmoeting. Deze teams worden aangestuurd door de Manager Educatieve Bibliotheek en de Manager Maatschappelijke Bibliotheek. Het team Staf en Ondersteuning is verantwoordelijk voor het fundament van de organisatie (marketing, financiën, secretariaat, facilitair, logistiek etc.). Dit team wordt aangestuurd door de directeur-bestuurder.

Doelgroepen

1. Jeugd: jong geleerd is oud gedaan

We zetten sterk in op de jeugd, want: de jeugd heeft de toekomst. Van jongs af aan mee kunnen doen in de maatschappij middels goede basisvaardigheden is erg belangrijk. We hanteren een doorlopende leer- en leeslijn (0-18 jaar) van voor- en vroegschoolse vormen van educatie tot en met het voortgezet onderwijs. Als Bibliotheek bieden we hen een aanbod op het gebied van Leesplezier, Digitale Geletterdheid en Cultuureducatie. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kinderen met taalachterstanden en gebrekkige digitale vaardigheden. In de eerste levensfase van 0-4 jaar werken we nauw samen met peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en consultatiebureaus. Voor de leeftijd van 4 tot 18 jaar wordt er actief samengewerkt met het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, cultuurinstellingen en welzijnsorganisaties.

2. Kwetsbare groepen en anderstaligen

Binnen deze doelgroep richt de Bibliotheek zich op mensen die ondersteuning nodig hebben bij (digi-)taalontwikkeling. Zij lopen immers het risico om niet mee te kunnen doen in de geletterde en steeds digitaler wordende samenleving. Hen wordt ondersteuning geboden via het aanbod van de Bibliotheek in samenwerking met onze netwerkpartners: bijvoorbeeld het onderwijs en de verschillende welzijnsorganisaties.

3. Cultureel en maatschappelijk geïnteresseerden

De groep cultureel en maatschappelijk geïnteresseerden leest bijzonder veel en gaat graag naar kunstzinnige en culturele activiteiten. De Bibliotheek blijft vrijetijdslezers en bezoekers van literaire en culturele activiteiten binden, boeien en stimuleren in hun persoonlijke ontwikkeling. Daarnaast wil de Bibliotheek een breder publiek bereiken en cultuurparticipatie stimuleren. We richten ons op mensen met verschillende culturele achtergronden en op inwoners die openstaan voor anderen en nieuwsgierig zijn naar andere culturen in onze diverse samenleving.

4. Onze leden en bezoekers

We blijven een laagdrempelige plek voor onze bezoekers. We bieden inspirerende en goed uitgeruste plekken om te werken, studeren, verblijven en elkaar te ontmoeten. Met gratis toegang tot kennis en informatie, zowel fysiek als digitaal. De Bibliotheek is een van de laatste vrij toegankelijke, openbare en waardevrije plekken waar iedereen welkom is en waar je gewoon mag zijn. Er is plek voor zowel de dakloze als cultuur-minnende krantenlezer.

Strategische doelstellingen

1. De Bibliotheek zet maximaal in op het (digi-)taalvaardig maken van alle inwoners
2. De Bibliotheek stimuleert kennisdeling en ontmoeting

Doelstellingen (Digi-)Taalontwikkeling

1. De Bibliotheek is een onmisbare speler op het gebied van leesplezier, taalontwikkeling en 21ste-eeuwse vaardigheden. Hierin worden wij erkend als deskundige en betrouwbare partner.
2. De Bibliotheek zorgt ervoor dat meer inwoners beschikken over de basisvaardigheden om zich in deze maatschappij te redden. Niet alleen op het gebied van taal, maar ook de zogenoemde 21ste-eeuwse (digitale) vaardigheden.
3. Educatie op het gebied van taalvaardigheid, leesplezier, cultuureducatie en digitale geletterdheid is een integraal onderdeel van ons werk, door de programma's heen. Hierbij staat de vraag van de klant voorop en wordt snel en oplossingsgericht gewerkt.
4. De Bibliotheek organiseert activiteiten en biedt een collectie met specifieke aandacht voor anderstaligen, waardoor zij meer verbonden raken met de Bibliotheek en daardoor (beter) mee kunnen doen in de maatschappij.

Doelstellingen Kennisdeling & Ontmoeting

1. De activiteiten en programmering van de Bibliotheek krijgen vorm vanuit de behoefte van de samenleving. Vervolgens worden ze in co-creatie (samen met inwoners en andere partners) ontwikkeld en uitgevoerd.
2. De Bibliotheek biedt doorlopend een prettige omgeving met een inspirerend programma-aanbod waardoor informeel leren en ontmoeten worden gestimuleerd.
3. Activiteiten zoals cursussen, workshops en lezingen vormen één geheel met de digitale en fysieke collectie. Samen prikkelen zij de nieuwsgierigheid en leergierigheid van de inwoners van onze gemeenten.
4. De Bibliotheek faciliteert en organiseert een Techlab waar samenwerkingspartners en individuele bezoekers samen kunnen creëren, leren en hun expertise kunnen vergroten.

Een toekomstbestendige organisatie

Persoonlijke ontwikkeling centraal

Het vergroten van het organiserend en zelf reflecterend vermogen is geen eenmalige bezigheid, maar een permanent proces van “beweging”, bewustwording en reflectie. De organisatie ondersteunt dit ten volle door het aanbieden van ontwikkelassessments (inzicht in welke aspecten nog verder kunnen worden ontwikkeld), coaching, opleidingen, stages en detacheringen en ondersteuning bij eventueel vertrek. Een dialoog over persoonlijke- en organisatiewaarden en persoonlijke drijfveren zal onherroepelijk blijven in 2023 erg belangrijk om als organisatie en individu in beweging te blijven.

Toewerken naar een proactieve en netwerkende organisatie

We blijven investeren in de professionalisering van onze medewerkers, om te komen tot een proactieve en wendbare organisatie. In samenspraak met medewerkers wordt er gekeken naar een studie of cursus die past bij de behoeften van het individu of team. In deze begroting zijn meer middelen opgenomen voor studiekosten, omdat de transitie naar een maatschappelijke en educatieve bibliotheek vraagt om andere en nieuwe kennis en competenties. Een deel van deze middelen wordt ook in gezet ter financiering van een nationaal opleidingsprogramma (van de Vereniging Openbare Bibliotheken) voor de bibliotheekmedewerker van de toekomst.

Een actueel functiehuis

Het in 2022 herziene functiehuis van de Bibliotheek Helmond-Peel kent functies die meer gericht zijn op de maatschappelijke en educatieve bibliotheek, met o.a. klantadviseurs, community librarians, programmamakers en lees-mediacoaches gaan we goed geprepareerd de toekomst tegemoet. In de komende jaren wordt het functiehuis blijvend tegen het licht gehouden, zodat we flexibel meebewegen met hetgeen de organisatie nodig heeft om toekomstbestendig te blijven.

Werken met expertisegroepen

In 2022 is er een start gemaakt door in onze organisatie te werken met expertisegroepen, hiermee stimuleren we interne samenwerking, kennisdeling en informeel leren binnen onze organisatie. Daarnaast brengen we met deze ook focus aan in wat we belangrijk vinden, de expertisegroepen houden zich namelijk bezig met drie belangrijke thema's uit ons beleidsplan:

- Basisvaardigheden
- Digitale Geletterdheid
- Meertaligheid

In 2023 worden deze expertisegroepen doorontwikkeld op basis van wat de organisatie nodig heeft om op een werkbare en effectieve manier onze doelstellingen te bereiken. De expertisegroepen vormen ook het aanspreekpunt voor vraagstukken rondom deze thema's uit het netwerk. In de begroting zijn middelen opgenomen ter facilitering en begeleiding van deze expertisegroepen.

Een divers personeelsbestand

Beweging of mobiliteit van medewerkers is essentieel om de variëteit in het personeelsbestand qua kennis, vaardigheden, leeftijd en culturele achtergrond in 2023 te vergroten. Bij wisseling in het personeelsbestand wordt er specifiek gekeken naar de toekomstige invulling van de vrijgekomen functie, past deze bij de doelstellingen van de organisatie voor de toekomst? Zo niet? Dan volgt er een actuele en toekomstbestendige invulling van deze functie. De uitstroom van onze medewerkers wordt de komende jaren steeds groter, vanaf 2023 werken we met een strategische personeelsplanning en een wendbaar functiehuis. Waardoor kennis die verloren gaat behouden blijft en de gewenste vernieuwing wordt gerealiseerd.

Innovatie komt alleen maar tot stand op snijvlakken van sectoren tussen mensen met diverse achtergronden. Verschillen zijn goed, mensen met verschillende achtergronden vullen elkaar namelijk goed aan. Die variëteit kunnen we ook voor een deel realiseren door externe samenwerkingsverbanden aan te gaan met bedrijven, studenten, ondernemers, zzp-ers, etc. Maar voor een deel zal die ook door nieuwe instroom tot stand moeten komen. De Bibliotheeksector en onze organisatie moeten klaar zijn om de nieuwe generatie medewerkers te kunnen ontvangen en klaar zijn om de nieuwe generatie klanten en gebruikers te kunnen bedienen.

Meer ruimte voor flexibiliteit en inhuur van externe krachten

Als we een wendbare en innovatieve organisatie willen zijn, dan is het ook belangrijk dat we mensen naar binnen halen die met onafhankelijkheid en een frisse blik naar onze organisatie en de ambities kunnen kijken. In 2023 is er in de begroting ruimte voor externe inhuur, extra inhuur zal daar waar mogelijk gekoppeld worden aan projectsubsidies. Binnen de structurele inhuur is er extra aandacht voor organisatieontwikkeling, personeelszaken, fondsenwerving en ondersteuning op het gebied van AVG, Cybersecurity, ICT en automatisering.

Samenwerking met het werkleerbedrijf (Senzer) en veel vrijwilligers

In 2023 wordt er net als in voorgaande jaren samengewerkt met werkleerbedrijf Senzer, onze conciërges die worden ingezet voor belangrijke facilitaire en ondersteunde taken, zijn in dienst bij Senzer. De Bibliotheek Helmond-Peel heeft met de inzet van mensen van het Werkleerbedrijf en een grote schare aan vrijwilligers véél oog voor de sociaal-maatschappelijke kant van werk. Ons vrijwilligersbeleid is erop gericht dat mensen we meer kunnen doen in de samenleving. We bieden samen met maatschappelijke partners ruimte voor stages die een bijdrage leveren aan de re-integratie van mensen op de arbeidsmarkt. Op die manier leveren we als werkgever ook onze maatschappelijke bijdrage.

Inhoudelijke accenten en investeringen in 2023

Samenwerking en optimale aansluiting bij gemeentelijke beleidsplannen

De basis is dat de Bibliotheek Helmond-Peel vrijwel al haar producten en diensten aanbiedt in samenwerking met andere partijen uit het netwerk. Op deze manier vergroten we het bereik onder onze doelgroep en realiseren we meer impact.

In 2023 wordt de samenwerking op gemeentelijk (HArt voor Cultuur Helmond, Lang Leve Cultuur Helmond, Samen voor Someren), regionaal (Brainport-bibliotheken) en landelijk (netwerkagenda + VOB) niveau voortgezet. Er wordt eveneens ingezet op intensivering van samenwerking met onze netwerkpartners. Met netwerkpartners en vrijwilligers maken we een fysieke en inhoudelijke beweging naar de buurten en wijken om te werken aan de (digi-)taalvaardigheid en persoonlijke ontwikkeling van de inwoners in ons verzorgingsgebied, met een focus op gebieden waar de maatschappelijke prioriteit het hoogst is. We zoeken hierin zoveel mogelijk naar de versterking van lopende programma's die succesvol zijn gebleken, de Bibliotheek levert in deze samenwerking haar bijdrage op het gebied Digi-Taalontwikkeling.

Samen met de maatschappelijke partners wordt er in 2023 gewerkt aan een preventieve gezinsaanpak met financiële ondersteuning van de ASML Foundation en het Brainport Partnerfonds in alle gemeenten van ons werkgebied, denk hierbij aan een Ouderaanbod-programma in Deurne, Asten en Someren en Samen Digi-TAAL in Helmond.

De Bibliotheek Helmond-Peel zoekt ook actief de samenwerking op met de vier gemeenten waarvoor wij het bibliotheekwerk verzorgen, we zoeken altijd naar een optimale aansluiting bij de gemeentelijke beleidsplannen, zoals het stadsplan basisvaardigheden in Helmond en het beleidsplan Sociaal Domein van de gemeente Asten. Als de basisfinanciering van de gemeente het toestaat zullen wij actief participeren in verschillende beleidsprogramma's.

Een landelijk, provinciaal en regionaal Leesoffensief

De Bibliotheek Helmond-Peel geeft actief uitvoering aan het Leesoffensief dat we binnen het Brabantse Bibliotheek Netwerk (BNB) waarin we samen werken aan meer leesplezier en het bevorderen van de leesvaardigheid onder jeugd en jongeren. Als Bibliotheek Helmond-Peel alles doen wat binnen ons vermogen ligt om samen met onderwijsinstellingen en jeugdgezondheidscentra de achterstanden in leesvaardigheid terug te dringen en het leesplezier te vergroten. Naast de landelijke en provinciale coalitie blijft de Bibliotheek Helmond-Peel werken aan een regionale leescoalitie, waarin we met onze VVE- en onderwijspartners werken aan een goede borging van leesplezier en bevordering in het voorschools, primair en voortgezet onderwijs. In 2023 zijn er structureel middelen opgenomen voor het boeken van resultaten en het borgen van deze samenwerking en het opzetten van campagnes om kinderen meer aan het lezen te krijgen.

De Bibliotheek op School (dBos) 2.0

In 2023 werken we met een nieuwe visie op de Bibliotheek op School; dBos 2.0. De Bibliotheek Helmond-Peel heeft sinds de opening van de eerste Bibliotheek op School in 2012 een flink netwerk aan Bibliotheken op School uitgerold in al onze gemeenten. In 2022 is er een evaluatie naar de Bibliotheek op School in de Peel verricht. Op basis van de uitkomsten van deze evaluatie, nieuwe toekomstperspectieven en een herziene visie op het Bibliotheekwerk op school wordt er in 2023 een nieuwe werkwijze en abonnementenstructuur voor educatieve partners geïntroduceerd waarin de Lees-Mediacoach meer centraal staat in de samenwerking en de collectie een middel is om een brede leescultuur in het onderwijs te bevorderen. In 2023 is er naast nieuwe afspraken met het basisonderwijs ook aandacht voor de verlenging en intensivering van de samenwerking met de OMO Scholengroep in Helmond.

Voorkomen is beter dan genezen

De Bibliotheek Helmond-Peel heeft de ambitie om ook in 2023 met aanvullende plus-middelen te investeren in het voorschoolse aanbod, BoekStartCoaches werken intensief samen met de consultatiebureaus in de regio. Voor de komende jaren zien wij dan ook een doorgroei van de inzet van BoekStart. De BoekStartcoach komt wekelijks op het consultatiebureau en ondersteunt de jeugdarts en -verpleegkundige door met ouders in gesprek te gaan en gerichte voorleesondersteuning te bieden. Zo bouwt de BoekStartcoach een nauwe band op met ouders en wordt de coach een vertrouwd gezicht, ook in de Bibliotheek. Het blijkt dat vooral laagtaalvaardige ouders hierdoor makkelijker naar de Bibliotheek gaan. We streven ernaar om het aantal leden in de leeftijd van 0-4 jaar fors te laten toenemen.

De programmerende Bibliotheek

De afgelopen jaren is de programmerende functie van de Bibliotheek door de aanwezigheid van het Coronavirus wat minder naar voren gekomen. Met een meerjarig programmabeleid gaan we als Bibliotheek in 2023 investeren in een maatschappelijke, educatieve en culturele programmering voor en door stad en dorp, we richten ons hierbij op de cultuur minnende inwoners. In de nieuwe functionele accommodaties is meer ruimte voor de programmering van de Bibliotheek, we geven hier dan ook extra aandacht aan als Bibliotheek wanneer de basisfinanciering dit mogelijk maakt.

Extra aandacht voor jongeren in de leeftijd van 18-35 jaar

De Bibliotheek zal met enkele programmamakers onderzoeken hoe we de doelgroep tussen de 18 en 35 jaar meer kunnen betrekken bij de producten en diensten van de Bibliotheek. Zij hebben vaak geen abonnement bij de Bibliotheek, maar bezoeken onze Bibliotheken wel voor een studie- en werkplek. Hoe kunnen we deze doelgroep ook een plek bieden met een passende programmering? We gaan in 2023 onder het mom van 'Samen Boeken We' kijken hoe we actiever samen met jongeren kunnen gaan programmeren in onze Bibliotheken. Ook ontvangen jongeren op hun 18^e (einde gratis lidmaatschap)

een gericht aanbod waarmee ze middels een korting lid kunnen blijven van de Bibliotheek. We zoeken naar andere vormen van verbondenheid met deze doelgroep, dan enkel een lidmaatschap.

Marketing & Communicatie

Er wordt in 2023 geïnvesteerd in de zichtbaarheid van de Bibliotheek. Het Marketing & Communicatieteam gaat aan de slag met campagnes die de zichtbaarheid van ons aanbod online en fysiek vergroten, dit mogelijk in combinatie met een nieuwe strategie op het gebied van imago & identiteit. Samen met de Brainport-bibliotheken realiseren we een nieuwe virtuele vestiging (website) en het opzetten van een Customer Relation Management (CRM) systeem waarmee we gericht en op maat met inwoners en netwerkpartners kunnen communiceren over ons aanbod.

Verhalen Speeltuin

In 2023 is de Verhalen Speeltuin naast de Bibliotheek in Helmond al enige tijd open en worden er door de Bibliotheek regelmatig activiteiten voor kinderen aangeboden om de speeltuin te activeren. De Bibliotheek verplaatst zich op deze manier naar buiten en onderzoekt permanent naar mogelijkheden om bestaande en nieuwe activiteiten een plek te geven in de speeltuin, met behulp van de interactieve toestellen die er aanwezig zijn.

Meertaligheid

In 2023 en verder zal er structureel worden geïnvesteerd in activiteiten voor anderstaligen en een kwalitatief goede anderstalige collectie. Meertaligheid wordt door de Bibliotheek omarmd en ingezet om mensen kennis te laten maken met de Nederlandse taal. We willen ons als bibliotheek onderscheiden op dit onderwerp en hier zal met zowel mensen als middelen uiting aan worden gegeven.

Digitale geletterdheid

Naast het aanwakkeren van leesplezier, richt de bibliotheek zich steeds meer op het digitaal geletterd maken van de samenleving. Er worden structureel middelen gereserveerd voor activiteiten en kennisdeling omtrent digitale geletterdheid, denk hierbij aan onze TechLab activiteiten en expedities voor de jeugd en het aanbieden van workshops gericht op expertisebevordering rondom digitale geletterdheid voor mensen uit onderwijsveld. Op dit thema wordt er ook structureel gezocht naar externe en aanvullende middelen, buiten deze begroting om.

Digitale Inclusie van groot belang

Door de digitalisering is de communicatie met overheden, instanties en bedrijven in de afgelopen 20 jaar volledig veranderd. Veel fysieke loketten zijn gesloten of meer gecentraliseerd, waardoor de afstand tot persoonlijk contact met een medewerker is gegroeid. Informatieprocessen zijn geautomatiseerd en het digitale loket is altijd open. Voor velen een stap vooruit, maar voor anderen juist een struikelblok om de thuisadministratie goed op orde te houden. De telefonische helpdesk is vaak moeilijk vindbaar of vervangen door een Q & A, app of chat-service.

Deze ontwikkeling geeft mensen die kwetsbaar zijn in hun digitale vaardigheden het gevoel nergens meer heen te kunnen met hun vragen. Omwille van de maatschappelijke urgentie investeert de Bibliotheek in 2022 in het uitrollen en professionaliseren van een Informatiepunt Digitale Overheid in al onze Bibliotheekvestigingen. Mensen kunnen terecht bij de Informatiepunten Digitale Overheid met vragen over de dienstverlening van alle organisaties die meedoen. Bibliotheekmedewerkers helpen hen met het vinden van informatie op websites en verwijzen voor persoonlijke informatie zo nodig door naar lokale partners. Dit zijn organisaties waarmee de Bibliotheek samenwerkt, zoals welzijnsinstellingen, ouderenbonden, de gemeenten en zorgkantoren.

In 2023 is een structurele financiering van het rijk voor het **Informatiepunt Digitale Overheid** nog onzeker, mocht deze financiering er niet komen dan heeft dat mogelijk gevolgen voor de intensiteit van het Informatiepunt. De Bibliotheek ziet dat deze nieuwe dienstverlening van grote waarde is voor de inwoners in het werkgebied, we zijn dan ook voornemens om deze dienstverlening – ook als daar financiële aanpassingen voor nodig zijn – voort te zetten. **De reguliere cursussen rondom Digitale Inclusie** worden in 2023 met ondersteuning van de WEB-middelen aangeboden. Er wordt eveneens gestreefd naar het continueren van gemeentelijke programma's rondom digitale inclusie, bijvoorbeeld gekoppeld aan het programma Digitale Stad in Helmond.

BINNENLAND

De bibliotheek is terug: van uitleenbalie naar informatieloket

Jarenlange bezuinigingen op de bibliotheken lijken gestopt: de 'bieb' is terug. Als informatiepunt. 'Nu bijna alle loketten digitaal zijn, kunnen veel mensen alleen nog bij ons terecht.'

De 'bieb' is terug: als informatiepunt. 'Nu bijna alle loketten digitaal zijn, kunnen veel mensen alleen nog bij ons terecht.'

'De gevolgen van het verlies van menselijk contact hebben we schromelijk onderschat. Buurthuizen zijn gekrompen, voorzieningen wegbezuinigd, met grote gevolgen voor inwoners. Wij zijn laagdrempelig'

Bron: De bibliotheek is terug: van uitleenbalie naar informatieloket, *Financieele Dagblad*, maart 2022

Nieuwe Bibliotheekvoorzieningen in Asten en Deurne

Volgens de huidige planning zijn de nieuwe Bibliotheekvoorzieningen in Asten en Deurne in 2023 actief in het nieuwe Gemeenschapshuis (Asten) en het Huis voor de Samenleving (Deurne). In Asten wordt in de toekomst wel een verhoging van de huisvestingslasten voorzien, die door gemeente Asten zal worden gecompenseerd. Het bedrag dat in deze begroting is opgenomen is conform de huidige huisvestingslast, op basis van de jaarrekening over 2021. In Deurne zullen de kosten voor huisvesting in de toekomst nagenoeg gelijkwaardig blijven, er is dan ook geen rekening gehouden met een kostenstijging.

Impuls voor huisvesting in Helmond

De Bibliotheek in Helmond is alweer ruim tien jaar geleden geopend en sinds die tijd is de functie van de Bibliotheek flink veranderd, naast de collectie is de programmerende Bibliotheek die ook een huiskamer van de stad wil zijn steeds meer op de voorgrond komen te staan. Het gebouw vraagt om een herinrichting die beter past bij de maatschappelijke, educatieve en culturele rol van een Bibliotheek. De herinrichting van het Piet Blomplein en de toename van het aantal inwoners in de omgeving van de Bibliotheek, vraagt om een herinrichting en modernisering van het pand. In 2023 zal de Bibliotheek (afhankelijk van de ontwikkelingen met het Kunstkwartier) een toekomstplan ontwikkelen voor de herinrichting van de Bibliotheek aan de Watermolenwal/Piet Blomplein. Een deel van de financiering hiervoor is gereserveerd in deze begroting, voor dit toekomstplan zijn mogelijk ook aanvullende middelen nodig van de gemeente, de verhuurder van het pand.

Verdwijnen VVV-functie in Helmond

In 2023 is de VVV-functie niet langer onderdeel van de dienstverlening van de Bibliotheek Helmond-Peel. Helmond Marketing is hier vanaf nu verantwoordelijk voor. Met de Gemeente Helmond worden er afspraken gemaakt over een compensatie- en afbouwregeling die de financiële kwetsbaarheid van de Bibliotheek door het verdwijnen van deze dienstverlening tot een minimum beperken. Wanneer deze compensatieregeling niet toereikend is, kan dit financiële gevolgen hebben voor de exploitatie van het Bibliotheekwerk in Helmond.

Begroting 2023: afnemende zorgen, maar we zijn er nog niet

Er is in 2023 weer ruimte voor een structurele investeringen, meerjarige afspraken met onze vier gemeenten maken dit mogelijk. We houden wel oog voor financiële risico's, een stabiele financiële positie blijft het uitgangspunt, met voldoende reserves om eventuele risico's op te kunnen vangen. Het versterken van onze reservepositie is niet langer het uitgangspunt, met doordachte investeringen kunnen we onze ambities in plaats van de financiële positie weer voorop stellen. We werken actiever met projectbegrotingen en budget-verantwoordelijken voor de verschillende programmalijnen en domeinen die belangrijk zijn bij de uitvoering van onze nieuwe beleidskoers.

De Begroting 2023, door het bestuur van Bibliotheek Helmond-Peel vastgesteld, met instemming van de Raad van Toezicht, is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- De hierboven beschreven accenten en investeringen.
- In de Begroting 2023 wordt uitgegaan van een stijging van salariskosten (indexering lonen 2%) en een stijging van overige kosten (+ ca. 1,5% CBS, 2021). Aan de gemeente Asten, Deurne, Helmond en Someren wordt verzocht voor het jaar 2023 deze kostenstijging mee te nemen in een indexering van 1,5% van de subsidie om de Bibliotheek in staat te stellen het werk naar behoren te kunnen uitvoeren zonder nog verdere financiële druk op de begroting. Met in het achterhoofd de kennis dat de 1,5% indexering van het subsidiebedrag niet volledig dekkend is ten opzichte van de indexeringen die leveranciers en partners van de Bibliotheek Helmond-Peel doorberekenen.
- In deze hoofdlijnen begroting voor 2023 is rekening gehouden met de resultaten uit de Jaarrekening 2021 en de Werkbegroting voor het jaar 2022.
- De Begroting 2023 is voorzien van een overzicht van baten en lasten per gemeente; deze bedragen zijn deels specifiek toe te wijzen of verdeeld op basis van de afgesproken verdeelsleutels in de bestuursovereenkomst.

Onze financiën in balans

De afgelopen jaren is er met gerichte maatregelen toegewerkt naar een stabielere reservepositie van de Bibliotheek Helmond-Peel. De basis is weer op orde, maar het blijft belangrijk om financieel bewust uitvoering te geven aan onze ambities. Incidentele inkomstenstromen worden zoveel mogelijk buiten de reguliere exploitatie gehouden.

In 2023 gaat de Bibliotheek Helmond-Peel uit van een sluitende begroting, een nog verdere versterking van de reservepositie dient dan ook voort te komen uit mogelijke meevallers, die vooraf niet zijn ingecalculeerd. In 2023 wordt onderzocht welke mogelijkheden aanwezig zijn bij het werven van fondsen en cofinanciering voor aanvullende activiteiten volgend uit de nieuwe beleidskoers. Daarnaast is er in deze begroting rekening gehouden met financiële besparingen die structureel zijn

doorgevoerd. Uiteraard proberen wij altijd zo kostenefficiënt mogelijk onze dienstverlening in te richten, zodat de inwoners van ons werkgebied zoveel mogelijk waar voor hun geld krijgen.

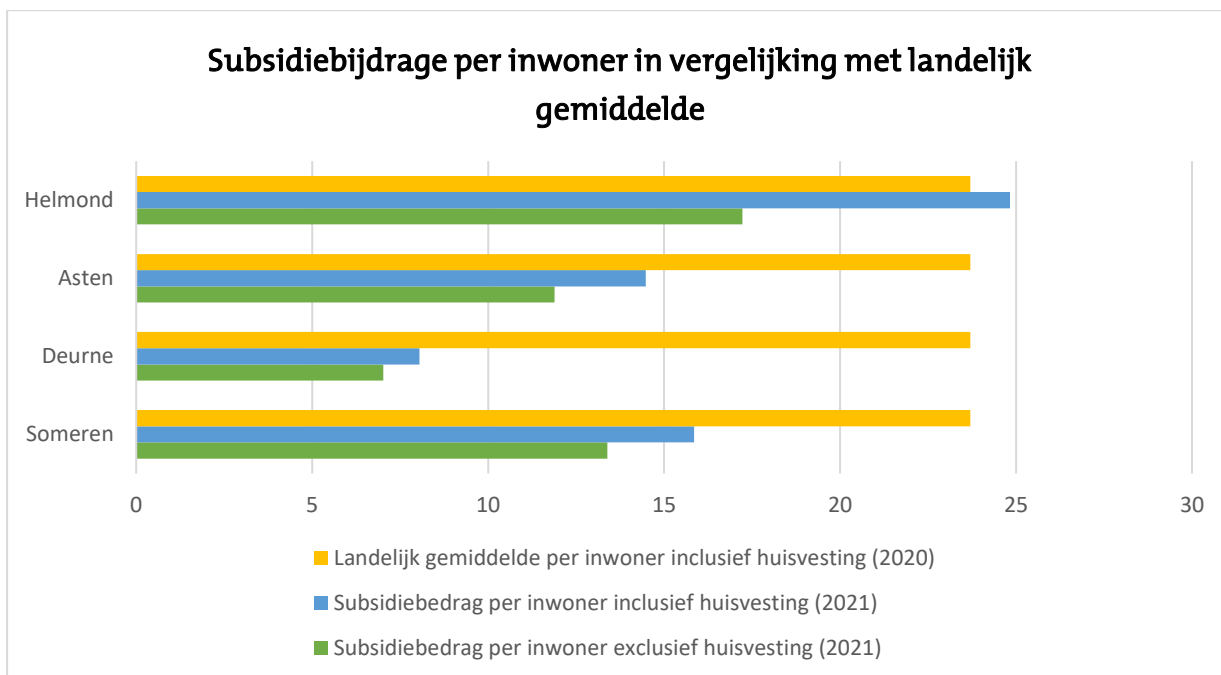
De Bibliotheek blijft ook in 2023 graag met de vier gemeenten in gesprek over de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen van onze organisatie. In 2022 worden in het Bibliotheekconvenant voor de Peel meerjarige afspraken gemaakt omtrent de ambities, uitgangspunten en financiering van het Bibliotheekwerk in de Peel. Deze zijn leidend voor de komende beleidsperiode, hierdoor kan de Bibliotheek toekomstgericht en doordacht uitvoering geven aan haar beleidsmatige ambities.

Bijdragen per gemeente uit balans

Als we de bijdragen per gemeente vergelijken met wat zij normaliter naar rato van inwoneraantal zouden bijdragen, dan zien we daar nogal forse verschillen. Dat de Gemeente Helmond meer bijdraagt is gezien de kosten voor huisvesting en het grote netwerk van Bibliotheken op School niet geheel onlogisch, wel zien we dat de bijdrage van Deurne (ca. 7 euro per inwoner) ontoereikend is in vergelijking met het verzorgingsgebied van 32.437 inwoners. Met een gezamenlijk Peelconvenant voor het Bibliotheekwerk wil de Bibliotheek de komende jaren toewerken naar een gemeentelijke financiering die beter in balans is en voldoet aan de basiskwaliteiten van een robuuste bibliotheekvoorziening in iedere gemeente.

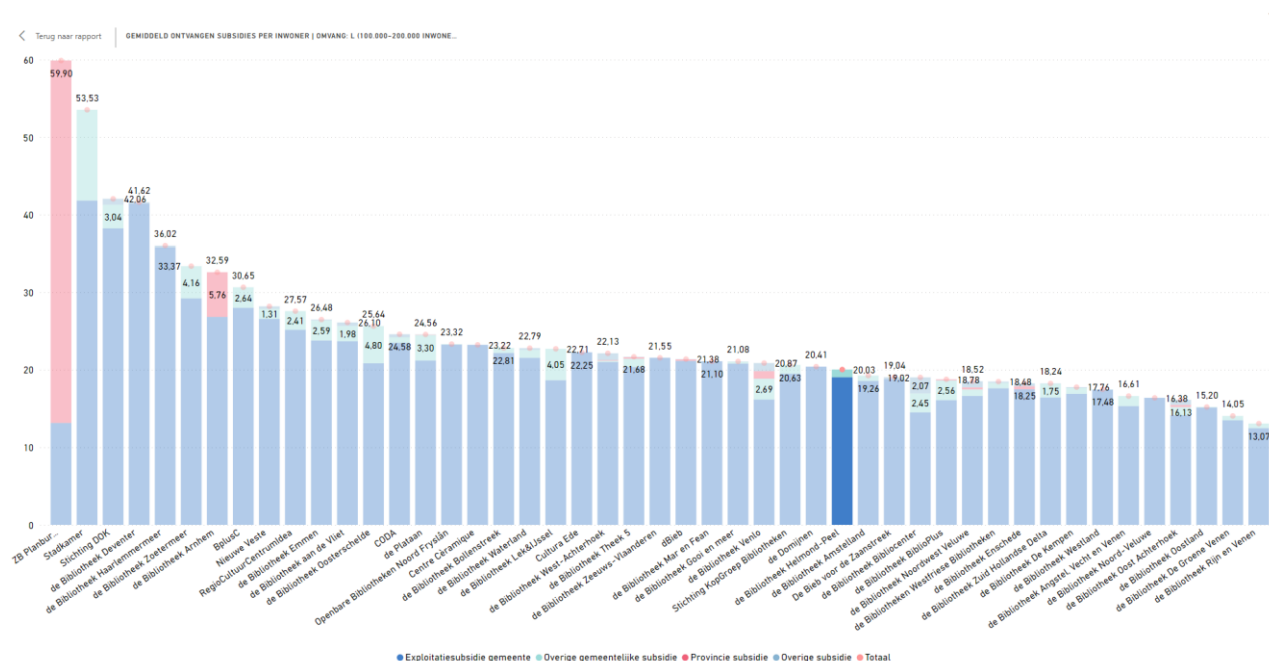
Gemeenten	Asten	Deurne	Helmond	Someren
Exploitatiesubsidie 2021	243.500	261.100	2.300.000	308.000
Kosten huisvesting 2021	43.400	33.400	703.900	47.800
Aantal inwoners (in 2021)	16.817	32.437	92.627	19.428
Bijdrage per inwoner excl. huisvesting	€ 11,89	€ 7,02	€ 17,23	€ 13,39
Bijdrage per inwoner incl. huisvesting	€ 14,48	€ 8,05	€ 24,83	€ 15,85

De gemiddelde subsidie per inwoner inclusief bijdragen voor huisvesting bedroeg landelijk in 2020: € 23,70 (bron: KB dataset Bibliotheekinzicht.nl).

Verduidelijking van de subsidiestroom: bijdrage per gemeente per inwoner, inclusief en exclusief huisvesting. Nb. Landelijk zijn er geen gemiddelde actuele cijfers bekend exclusief huisvesting.

Bibliotheek Helmond-Peel scoort met haar gemeentelijke bijdrage per inwoner onder het landelijk gemiddelde ten aanzien van bibliotheekorganisaties die een vergelijkbaar werkgebied (100.000 – 200.000 inwoners) bedienen.

De gemiddelde subsidiebijdrage per inwoner van Bibliotheken met 100.000 – 200.000 inwoners in haar werkgebied in het jaar 2020. Inclusief huisvestingskosten.

Aanvraag exploitatiesubsidies gemeenten voor 2023

Bibliotheek Helmond-Peel stelt in de begroting voor om concreet uit te gaan van de navolgende exploitatiesubsidies van de vier gemeenten voor het jaar 2023:

	Subsidie 2021	Indexering 1,5%/jr	Subsidievraag 2023 (afgerond)
Asten	€ 243.500	€ 8.500	€ 252.000
Deurne	€ 261.100	€ 7.900	€ 409.000*
Helmond	€ 2.300.000	€ 70.000	€ 2.350.000
Someren	€ 308.000	€ 9.300	€ 317.300

* Inclusief aanvullende subsidie van € 140.000

Leeswijzer begroting 2023

Baten

Opbrengsten

opbrengsten uit abonnementsgelden en dienstverlening op de locaties (print- en internetfaciliteiten).

Specifieke dienstverlening

inkomsten uit dienstverlening aan o.a. het onderwijsveld en maatschappelijke netwerkpartners.

Subsidies

de reguliere exploitatiesubsidies van de gemeenten.

Projecten

inkomsten uit doelsubsidies en projectgelden, die los staan van de reguliere exploitatiesubsidies en geoormerkt zijn voor specifieke doelen en projecten.

Lasten

Bestuur en organisatie

kosten voor bestuur/toezicht, representatie, marketing & communicatie, contributies, accountantskosten.

Huisvesting

huurkosten en bijkomende facilitaire- en onderhoudskosten (energie, water, verzekeringen, schoonmaak etc.)

Personeel

salarissen inclusief sociale lasten en pensioen.

Overige personeelslasten

advieskosten derden, inzet medewerkers werkleerbedrijf, uitzendkrachten, arbo-kosten, studiekosten en vrijwilligerskosten.

Administratie

financiële administratie, salarisadministratie, kosten voor telefonie en bankzaken, kopieerkosten en kantoorbenodigdheden.

Automatisering

onderhoud en reparatie (ICT-)apparatuur, licentiekosten, leasekosten voor apparatuur op kantoor, locaties en scholen en communicatiekosten.

Collectie en media

boeken, leenrechtvergoedingen, tijdschriften, dagbladen, aanschafinformatie (boekbeschrijvingen), internet en mediadragers (bv. dvd's).

Specifieke kosten - Dienstverlening en

Programmering

dienstverlening aan scholen, programma-activiteiten (o.a. lezingen), cursussen, workshops en de VVV-dienstverlening specifiek voor Helmond.

Investeringsruimte

investeringsruimte voor (on)voorzien ontwikkelingen, in 2023 wordt er rekening gehouden met een extra investering in huisvesting en extra personele inzet voor de uitvoering van projecten

Begroting 2023, uitsplitsing naar gemeenten

Bibliotheek Helmond-Peel

Aanvraag Exploitatiesubsidie 2023

	Asten	Deurne	Helmond	Someren	Projecten	Totaal
Baten	€	€	€	€	€	€
Opbrengsten	32.000	40.000	115.000	35.000		222.000
Specifieke dienstverlening	22.000	25.000	80.000	12.500		139.500
Subsidies	252.000	409.000	2.350.000	321.000	295.047	3.627.047
Totaal baten per gemeente	306.000	474.000	2.545.000	368.500	295.047	3.988.547

	Asten	Deurne	Helmond	Someren	Projecten	Totaal
Lasten	€	€	€	€	€	€
Bestuur en organisatie	7.000	13.000	45.000	10.000		75.000
Huisvesting	45.000	40.000	720.000	50.000		855.000
Personeel	200.907	233.054	1.097.189	231.295	97.382	1.859.827
Overige personeelslasten	12.000	25.000	95.000	29.000	40.366	201.366
Administratie en transport	7.500	12.500	50.000	8.500		78.500
Automatisering	25.000	45.000	160.000	30.000		260.000
Collectie en Media	52.000	60.000	230.000	50.000		392.000
Specifieke kosten: Dienstverlening en programmering	3.000	250	45.000	2.000	56.117	106.367
Investerings	11.500	13.000	9.000	1.500	50.000	85.000
Taakstelling / budgetruimte	- 57.907	32.196	93.811	- 43.795		24.305
Totaal lasten per gemeente	306.000	474.000	2.545.000	368.500	243.865	3.937.365
Begroot resultaat	0	0	0	0	+ 51.182	+ 51.182

Financiële toelichting op de begroting

Reservering (incidentele) investeringen/budgetruimte in Helmond, Deurne, Asten en projecten

Voor de gemeenten Helmond, Deurne en Asten is er (incidentele) investeringsruimte opgenomen. In Helmond zijn deze middelen gereserveerd voor de eerder in deze begroting beschreven herinrichting van de kantoorvoorziening en de publieke ruimte van het Bibliotheekgebouw.

In 2023 is de bibliotheek in Deurne en Asten gevestigd in twee nieuwe locaties, respectievelijk het Huis voor de Samenleving in Deurne en het Gemeenschapshuis in Asten. De ervaring leert dat verhuizingen meerkosten met zich mee kunnen brengen, door extra investeringen en aanpassingen op facilitair vlak, daarom is daar investeringsruimte voor opgenomen.

Bij de uitrol van projecten is het altijd de afweging of de uitvoering en verantwoording van projecten met de bestaande personele bezetting mogelijk is. Lopende het jaar wordt vaak per project besloten of extra personele inzet noodzakelijk is. Om die reden is er investeringsruimte opgenomen voor (tijdelijke) extra personele inzet en andere facilitaire kosten die om de hoek komen kijken bij het uitvoeren van projecten. Hiermee blijven we als organisatie wendbaar en ondernemend.

Financiële taakstelling in 2023 noodzakelijk voor Gemeente Asten en Someren

In de begroting van Asten is er sprake van een tekort van 57.000 euro. Dit tekort is gelegen in het feit dat de gemeente Asten nog niet voldoet aan de basisbijdrage van 15 euro per inwoner (excl. huisvesting) en er wel een Bibliotheek-op-School dienstverlening wordt aangeboden en geleverd; deze begroting is op die dienstverlening gebaseerd. Het gat naar deze basisbijdrage betreft 52.248 euro. Daarnaast zijn de kosten voor huisvesting hoger geraamd, door hoger gerealiseerde huisvestingslasten in 2021, de stijgende energiekosten en de toekomstige huurconstructie in het gemeenschapshuis. De hogere huisvestingslast in de nieuwe huisvesting dient conform afspraak te worden gecompenseerd door de gemeente. Dit tekort vraagt om passende afspraken met de gemeente Asten over de dienstverlening en bijpassende financiering.

In de begroting op hoofdlijnen voor Someren (op basis van het jaarresultaat 2021) is een negatief resultaat zichtbaar. Er zal dus met de Gemeente Someren moeten worden gezocht naar een taakstelling om dit tekort te dichten. Het Bibliotheekconvenant gaat uit van een basisbijdrage van 15 euro per inwoner, op basis waarvan met cofinanciering van het onderwijs de dienstverlening van Bibliotheken op School kan worden uitgevoerd. Op dit moment is de financiering in Someren niet toereikend om een Bibliotheek op School mogelijk te maken, op basis van afspraken uit het verleden kent de Gemeente Someren 3 Bibliotheken op School in Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop. Het oplossen van dit tekort zal in 2023 dienen te worden gezocht in een toekomstbestendige en structurele financiering van de Bibliotheek op School in de Gemeente Someren.

Positief resultaat op projecten

Er blijft ondanks de benodigde reserveringsruimte nog een klein positief resultaat zichtbaar op de projectgelden. Als Bibliotheek Helmond-Peel ontvangen we sinds 2022 Rijksgelden voor de uitvoering van het Informatiepunt Digitale Overheid (0,83 per inwoner). Deze bijdrage is wel opgenomen in de begroting voor 2023, maar nog niet zeker doordat het (nog) geen meerjarige subsidiebijdrage betreft. Daar dient het kabinet nog een besluit over te nemen. Aangezien hier dus een risico en onzekerheid in zit, behouden we graag een buffer om mogelijke doorlopende kosten op te vangen.

Financiële risico's in kaart

- Daling van het aantal betalende leden met daling van inkomsten uit abonnementsgelden tot gevolg, in deze begroting is om die reden wel al een daling van de hoeveelheid contributie-inkomsten opgenomen, maar mogelijk valt deze nog lager uit. Uiteraard is dit niet de doelstelling van het beleid, maar wel een landelijke trend, waar we rekening mee dienen te houden.
- We gaan uit van een realistische schatting aan inkomsten uit doelsubsidies/fondsen, de schatting is gebaseerd op basis van vorige jaarresultaten, deze inkomsten zouden door tegenvallers lager uit kunnen vallen.
- Wanneer gemeenten ervoor kiezen om op de Bibliotheekfunctie te bezuinigen, dan is dat een risico voor deze begroting.
- Er ligt een financiële uitdaging met betrekking tot het Bibliotheekwerk in verschillende gemeenten. In deze begroting gaan we uit van een exploitatiesubsidie van de Gemeente Deurne die het structurele tekort in de begroting op gemeenteniveau dicht. Medio 2022 besluit de gemeenteraad over de toekomstige financiering van de Bibliotheek en daarbij behorende dienstverlening. In de begroting zijn we transparant over wat er minimaal nodig is, het kan zijn dat de gemeenteraad van Deurne een ander besluit neemt.
- In Helmond staat er in de gemeentebegroting vanaf 1 januari 2023 een bezuiniging van 520.000 euro op een gezamenlijke huisvesting-opgave van Bibliotheek en Kunstkwartier. De bezuiniging op huisvesting is onhaalbaar gebleken en er bestaat een risico dat deze bezuiniging wordt afgewenteld op de inhoudelijke dienstverlening.